

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»
ВШТІП Академія прикладних наук у Познані (Польща)
Університет менеджменту та підприємництва у Валбжиху (Польща)
Університет третього віку у Громадці (Польща)
Університет економіки у Бидгощі (Польща)
Економіко-гуманітарний університет у Варшаві (Польща)
Жешувський університет (Польща)
Поморська Академія в Слупську (Польща)
Познанський університет економіки та бізнесу (Польща)
Гартмут Дюбек Товариство економічного і структурного розвитку з обмеженою
відповідальністю (Німеччина)
Хмельницький національний університет
ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
ЗВО «Подільський державний університет»
Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника
Державний біотехнологічний університет м. Харків
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Калуський політехнічний фаховий коледж

Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції
**«Сталий розвиток аграрної сфери: інженерно-економічне
забезпечення»**

Бережани – 2024

УДК 654.071
С 76

*Рекомендовано Вченою радою ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»
(Протокол № 3 від 31.10. 2024 року)*

Рецензенти:

*І. Ф. Баланюк, доктор економічних наук, професор
М. В. Диха, доктор економічних наук, професор
А. Д. Чикуркова, доктор економічних наук, професор*

Редакційна колегія:

*к.е.н., доцентка М. С. Пономарьова (голова); д.е.н., професорка Д. І. Шеленко (замісник);
dr. n. sp. Grzegorz Konieczny; dr. n. e. Paulina Kolisnichenko, д.е.н., професорка Л. С. Сас.,
член-кореспондент, д.е.н., професор Шпикуляк О. Г., к.е.н., доцентка Т. О. Гуренко;
к.е.н. М. Р. Куляк, к.т.н., доцентка Р. М. Лещій*

Відповідальна за випуск:

докторка економічних наук, професорка С. М. Судомир

«Сталий розвиток аграрної сфери: інженерно-економічне забезпечення», матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут». Запоріжжя: ФО-П Однорог Т.В., 2024. С. 289.

ISBN 978-617-7823-77-2

Проведення конференції зареєстровано в ДНУ «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації»: Посвідчення № 529 від 27.09.2024 р.

У збірнику вміщено матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції **«Сталий розвиток аграрної сфери: інженерно-економічне забезпечення»** ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут», що відбулася 23 жовтня 2024 року у ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут».

Збірник охоплює основні напрями інженерно-економічних наук.

Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів закладів вищої освіти.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, галузевої термінології, імен власних та інших відомостей.

@ ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»

мотивують студентів до активного навчання й відіграють важливу роль у розвитку таких важливих навичок, як критичне мислення та рефлексія.

При впровадженні інтерактивних технологій у процес професійної підготовки педагогів необхідно дотримуватися наступних рекомендацій: аналіз потреб на основі яких розроблюється план впровадження на основі існуючих технологій для курсів, що їх потребують; створення інтерактивних матеріалів та інструкція по їх використанню; обов'язкове проведення тренінгів для викладачів; інтеграція в навчальний процес й проведення щосеместрового моніторингу ефективності використання технологій.

Таким чином, інтерактивні технології мають значний потенціал для підвищення якості професійної підготовки педагогів, проте їх впровадження потребує ретельного планування, підтримки та готовності долати виклики.

Список використаних джерел:

1. Фоменко В. (2023). Мотивація здобувачів до дистанційного навчання у вищих навчальних закладах за умов воєнного стану. Сталій розвиток аграрної сфери: інженерно-економічне забезпечення», матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції. Запоріжжя: ФО-П Однорог Т.В. С.194-195.

2. Zolotarova, S., Ponomarova, M., Stankevych, S., Novikova, V., Zolotarov, A. Integration of the educational process in higher education with digital technologies. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, (3), 2024. С. 149–156.

3. Management of educational institutions: theoretical aspect and strategic vector [Text] / M. Ponomarova, O. Romanov // *Modern trends in agricultural science: problems and solutions : monograph*. - Tallinn : Teadmus OÜ, 2023. - P. 194-213

Дарія ІВАЩЕНКО,
здобувач першого (бакаларського) рівня вищої освіти
Державний біотехнологічний університет,
Вікторія НОВІКОВА,
к.пед.н., доцент, кафедри
ЮНЕСКО «Філософія люського спілкування
та соціально-гуманітарних дисциплін
Державний біотехнологічний університет
м. Харків, Україна

ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ: ГОЛОВНІ ОЗНАКИ ТА КРИТЕРІЇ

Будучи наділеною всіма ознаками системи, що типологічно ріднить її з усіма соціальними системами, педагогічна технологія має специфічні сутнісні ознаки, які виокремлюють її як самодостатній неповторний феномен. До таких специфічних сутнісних ознак належать: концептуальність (передбачає опору технології на конкретну наукову концепцію або систему уявлень); діагностичне визначення цілей і результативності (полягає в гарантованому досягненні цілей, ефективних результатів за оптимальних затрат для досягнення певного

стандарту навчання); економічність (виражає якість, яка забезпечує резерв навчального часу, оптимізацію праці педагога і досягнення запланованих результатів у найстисліші строки); алгоритмізованість, проєктованість, цілісність, керованість (передбачає легке відтворення конкретної технології будь-яким педагогом у будь-якому освітньому закладі) [1,2]. Кожний етап і прийом роботи повинен обумовлюватися математично точно і передбачати можливість заміни іншим. Керованість пов'язана з можливістю чіткого визначення мети, планування, проєктування педагогічного процесу, поетапної діагностики; коригованість (можливість постійного оперативного зворотного зв'язку, послідовно орієнтованого на чітко визначені цілі). У цьому плані ознаки коригованості, діагностичного визначення мети і результативності тісно взаємопов'язані і доповнюють одна одну. Система контролю та оцінювання розвитку має забезпечувати щоденну фіксацію динаміки зміни стану навичок, знань, тобто кожна дія педагога повинна обумовлюватися точною діагностикою стану об'єкта; візуалізація (характерна для окремих технологій, передбачає використання аудіовізуальної та електронно-обчислювальної техніки, а також конструювання та застосування різноманітних дидактичних матеріалів і оригінальних наочних посібників) [3,4]. Не позбавлені рації намагання виокремити ще такі ознаки педагогічної технології: декомпозиція педагогічного процесу на взаємопов'язані етапи (чим відповіднішим є опис етапу педагогічної технології реальному стану певного процесу, тим вища ймовірність досягнення успіху при її розробленні й реалізації); координованість і поетапність дій, спрямованих на досягнення запланованого результату (послідовність і порядок виконання дій повинні базуватися на внутрішній логіці процесу); однозначність виконання передбачених процедур і операцій (необхідна умова досягнення адекватних поставлених меті результатів: чим значніші відхилення в діях суб'єкта від приписаних технологією параметрів, тим реальніша і серйозніша небезпека деформувати весь процес і одержати результат, що не відповідає очікуваному). Будь-яка педагогічна технологія виражає певний концептуальний підхід до освіти, тому для порівняння технологій необхідно дотримуватися універсальної методології її проєктування та експертизи, послуговуючись апробованою системою критеріїв оцінки педагогічних технологій навчання. Параметри цієї системи дають змогу охарактеризувати конкретну педагогічну технологію на етапах її проєктування, функціонування, оцінювання результатів. До критеріїв оцінювання педагогічної технології на етапі проєктування належать: поділ процесу на етапи, дії, операції; алгоритмічність (спосіб і послідовність одержання результату, що визначається вихідними даними); технологічна послідовність реалізації етапів, виконання дій, операцій; управління. Критерії оцінювання педагогічної технології на етапі функціонування: зміст навчання; методи навчання; система дидактичних засобів; організація навчання.

Отже, сучасна педагогічна технологія повинна гарантувати досягнення певного рівня навчання й виховання, бути ефективною за результатами, оптимальною щодо термінів впровадження, витрат сил і засобів. Важливим

також є моральний аспект технологізації освіти. Йдеться про «педагогічну чистоту, моральну безпеку, валеологічну обґрунтованість і духовну екологічність відомих і створюваних педагогічних технологій.

Список використаних джерел:

1. Коломієць І. В. Інноваційні педагогічні технології: сучасні тенденції та перспективи розвитку. *Педагогічна майстерність*. – 2019. №3. С. 45-52.
2. Zolotarova, S., Ponomarova, M., Stankevych, S., Novikova, V., Zolotarov, A. Integration of the educational process in higher education with digital technologies. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, (3), 2024. С. 149–156.
3. Професійна освіта: термінологія, стратегія розвитку освітньої діяльності, проблеми інновації [Текст] / М. С. Пономарьова, С. А. Золотарьова, А. Засядьвовк // Вісник науки та освіти. - 2024. - № 5 (23). - С. 1312-1331
4. Management of educational institutions: theoretical aspect and strategic vector [Text] / M. Ponomarova, O. Romanov // Modern trends in agricultural science: problems and solutions : monograph. - Tallinn : Teadmus OÜ, 2023. - P. 194-213

**Аліна ЄФІМЕНКО,
Анастасія УДОВЕНКО,**
здобувачі другого (магістерського) рівня
спеціальності 015 Професійна освіта
Державний біотехнологічний університет
м. Харків, Україна

ПЛАГІАТ ЯК ЗАГРОЗА АКАДЕМІЧНІЙ ДОБРОЧЕСНОСТІ: ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ

Проблема плагіату (привласнення авторства) у вищій освіті є складною й багатоаспектною, причини якої детально аналізуються в науковій літературі. Розуміння цих причин є ключовим для розробки ефективних стратегій запобігання академічній не доброчесності серед здобувачів освіти. Наведемо основні причини виникнення плагіату серед здобувачів вищої освіти та молодих вчених: низька обізнаність щодо розуміння правил цитування та академічного письма, а також щодо наслідків плагіату; обмеження у часі та навчальне навантаження; недостатній рівень знань з дослідницької діяльності; доступність інформації в інтернеті; відсутність персональної відповідальності та етичних цінностей, а також недостатня взаємодія з викладачами, науковими керівниками. Всі наведені причини прямо чи опосередковано впливають на частоту прямого/непрямого плагіату, самоплагіату та ін., серед здобувачів й молодих вчених. На основі опитування викладачів вищих навчальних закладів усього світу сайт антиплагіатної програми сформував список основних видів плагіату [1-4]:

Клон (Clone): повне копіювання чужого тексту без жодних змін і видавання його за власний.